

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम

आ.व. २०७५/७६ को माघ, फाल्गुन र चैत्र महिनामा सम्पादित
प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वतः प्रकाशन) को विवरण

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र
पुल्चोक, ललितपुर ।

१. व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समितिको स्वरूप र प्रकृति:

नेपाल सरकारबाट विगतमा भारतमा केन्द्रीकृत निर्यात व्यापारलाई देशगत तथा वस्तुगत रूपमा विविधिकरण गरी निकासी प्रवर्द्धन गर्ने क्रममा निर्यातका प्रवर्द्धनात्मक कार्य सञ्चालन गर्न/गराउन वि.सं. २०२७ साल मंसिरमा विकास समिति ऐन २०१३ अनुसार व्यापार प्रवर्द्धन केन्द्र, ऊनी तथा गलैंचा क्षेत्रको सम्बर्द्धन, विकास तथा प्रवर्द्धनको लागि २०४९ श्रावणमा गलैंचा तथा ऊन विकास समिति र देशको वैदेशिक व्यापारमा विद्यमान असन्तुलन तथा विसंगति हटाई निकासी प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यबाट २०५२ पौष महिनामा निर्यात प्रवर्द्धन समितिको स्थापना गरिएको थियो । यसरी स्थापना भएका सम्बन्धित संस्थाले आ-आफ्नो उद्देश्य, लक्ष्य एवं कार्यक्षेत्रको परिधिभित्र रही तोकिएका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दै आईरहेको भएतापनि यस्ता संस्थाको उद्देश्य र क्षेत्राधिकारलाई समयानुकूल परिवर्तन गरी देशको निर्यात व्यापारलाई अभै सुदृढ तुल्याउन तत्कालिन व्यापार प्रवर्द्धन प्रवर्द्धन केन्द्र र गलैंचा तथा ऊन विकास समितिलाई विघटन तथा निर्यात प्रवर्द्धन समितिलाई खारेज गरी नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट मिति २०६३।०५।२० मा व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समिति गठन गरियो । सोको स्थापना तथा सञ्चालन बारे राजपत्रमा मिति २०६३।०७।१३ मा सूचना प्रकाशित भएपश्चात् तत्कालिन माननीय उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रीज्यूबाट मिति २०६३।०७।१७ मा उद्घाटन गरिए पछि संस्थाले विधिवत रूपमा पूर्णता पाई समितिको कार्य अगाडि बढ्यो र सोको सचिवालयको रूपमा व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र रहेको छ ।

व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समिति (गठन) आदेश, २०६३ (पहिलो संशोधन) बमोजिम गठन भएको व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समितिको स्वरूप निम्नानुसार रहेको छ :

(क)	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री वा राज्यमन्त्री	अध्यक्ष
(ख)	सचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (वाणिज्य तथा आपूर्ति तर्फ)	सदस्य
(ग)	सचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (उद्योग तर्फ)	सदस्य
(घ)	सचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	महानिर्देशक, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	सदस्य
(च)	अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ	सदस्य
(छ)	अध्यक्ष, नेपाल उद्योग परिसंघ	सदस्य
(ज)	अध्यक्ष, नेपाल चेम्बर अफ कमर्स	सदस्य
(झ)	वाणिज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र व्यवस्थापन वा कानून विषयमा कम्तीमा स्नातक उपाधि हाँसिल गरेको र उद्योग, वाणिज्य क्षेत्रमा कम्तीमा पाँच वर्षको अनुभव प्राप्त व्यक्तिहरु मध्येबाट दफा ८ बमोजिमको समितिको सिफारिशमा समितिले मनोनित गरेका दुई जना	सदस्य
(ञ)	कार्यकारी निर्देशक	सदस्य-सचिव

व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समितिको उपर्युक्त स्वरूप बमोजिम समितिका अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरुको नामावली निम्नानुसार रहेको छ:

अध्यक्ष	माननीय उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री श्री मातृका प्रसाद यादव
सदस्य	श्री राजन खनाल, सचिव, अर्थ मन्त्रालय
सदस्य	श्री चन्द्र कुमार घिमिरे, सचिव, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (वाणिज्य तथा आपूर्ति तर्फ)

सदस्य	श्री याम कुमारी खतिवडा, सचिव, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (उद्योग तर्फ)
सदस्य	श्री योगेन्द्र गौचन, महानिर्देशक, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग
सदस्य	श्री भवानी राणा, अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ
सदस्य	श्री हरिभक्त शर्मा, अध्यक्ष, नेपाल उद्योग परिसंघ
सदस्य	श्री राजेशकाजी श्रेष्ठ, अध्यक्ष, नेपाल चेम्बर अफ कमर्स
सदस्य-सचिव	श्री सरद विक्रम राणा, कार्यकारी निर्देशक

बुँदा नं. (भ) वमोजिम मनोनयन हुन दुई जना सदस्यहरुको हाल मिति २०७६।०९।०६ गतेदेखि रीक्त रहेको छ ।

२. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम रहेको छः

- (क) देशको व्यापार विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीति तर्जुमा गर्न नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- (ख) देशको व्यापार विकास र विस्तार गरी मुलुकको अर्थतन्त्र अभिवृद्धि गर्न सहयोग गर्ने,
- (ग) आन्तरिक व्यापार प्रवर्द्धन गर्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा व्यापार मेला तथा प्रदर्शनीको आयोजना गर्ने,
- (घ) ग्रामीण क्षेत्रमा उत्पादित कृषि तथा गैरकृषिजन्य वस्तुको आन्तरिक वा बाह्य बजार विस्तार गरी ग्रामीण अर्थतन्त्रको विकासद्वारा गरिबी निवारणमा सघाउ पुर्याउने,
- (ङ) निकासीयोग्य वस्तुको उत्पादनमा वृद्धि ल्याउन सम्बन्धित निकायबीच समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (च) निकासीजन्य वस्तुको लागि बजार पहिचान गरी व्यापार विविधीकरण गर्न सहयोग गर्ने,
- (छ) निकासी प्रवर्द्धन तथा व्यापार विविधीकरणका लागि सस्था स्थापना गर्ने तथा संस्थापित संस्थालाई आवश्यक सहयोग गर्ने,
- (ज) निकासीयोग्य वस्तुको गुणस्तरको लागि विदेशी राष्ट्र तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ सस्थासंग निकासी पैठारी तथा व्यापार व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्राविधिक सहयोग आदान प्रदान गर्ने,
- (झ) निकासी उन्मुख तथा पैठारी प्रतिस्थापन परियोजनामा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरबाट लगानी गर्न उपयुक्त कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (ञ) व्यापारसँग सम्बन्धित आवश्यक सूचना, तथ्यांक, जानकारी तथा ज्ञानमूलक विषयको संकलन, प्रकाशन तथा विक्री वितरण गर्ने तथा सो सम्बन्धी सूचनागृहको रुपमा काम गर्ने,
- (ट) वैदेशिक व्यापारमा देखापरेका समस्याको पहिचान गरी सोको समाधानको लागि नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,

- (ठ) उत्पादित वस्तुको बजार प्रवर्द्धन तथा बजार परीक्षण गर्न सहयोग पुर्याउने,
- (ड) स्वदेशी तथा विदेशी क्रेता तथा विक्रेताको व्यापारिक भेला गर्ने तथा निजहरुलाई संलग्न गराई विभिन्न किसिमका गोष्ठी, कार्यशाला, तथा तालिम सञ्चालन गर्ने,
- (ढ) उत्पादित वस्तु वा सेवाको गुणस्तर नियन्त्रण, बीमा, ढुवानी आदिको सरलीकरण तथा निकासी कारोबारसँग सम्बन्धित अन्य सेवाहरुको प्रवर्द्धन तथा सम्बर्द्धन गराउन सहयोग गर्ने,
- (ढ१) मुलुकको वैदेशिक व्यापारको विकास, विस्तार, तथा प्रवर्द्धन गरी व्यापार घाटालाई न्यूनीकरण गर्ने उपाय पत्ता लगाउने,
- (ढ२) नेपाली वस्तुको उच्च निर्यातको सम्भाव्यता भएका मुलुकहरुको विवरण तयार गर्ने,
- (ढ३) नेपाली उद्यमी व्यवसायीलाई आफ्नो उत्पादन विदेशी बजारमा पुर्याउन आवश्यक सहजीकरण र समन्वय गर्ने,
- (ढ४) अन्तर्राष्ट्रिय बजारको मागको प्रकृति अनुसार निजी क्षेत्रलाई वस्तु विकास, प्याकेजिङ तथा लेबलिङमा सुधार गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउने,
- (ढ५) नेपाली उद्यमी तथा व्यवसायीलाई भौगोलिक संकेतीकरण, सामूहिक ट्रेडमार्क जस्ता व्यापार सम्बद्ध बौद्धिक सम्पत्ति दर्ता गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउने,
- (ढ६) अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा नेपालका उत्पादन र लगानीको सम्भाव्यताका बारेमा गैर आवासीय नेपाली संस्था, कूटनीतिक तथा वाणिज्य नियोगसँग समन्वय गरी प्रचार प्रसार गर्ने गराउने,
- (ढ७) निर्यातयोग्य वस्तु तथा सेवाहरुको उत्पादन, बजार पहुँच व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धनका विषयमा तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ढ८) स्वदेशी तथा विदेशी प्राज्ञिक संस्थासँग समन्वय गरी अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारका विभिन्न विषयमा तालिम तथा प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ढ९) मुलुकको आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रवर्द्धन र व्यवस्थापनको क्षेत्रमा राष्ट्रिय सम्पर्क बिन्दु (नेशनल फोकल पोइन्ट) को रुपमा कार्य गर्ने,
- (ढ१०) द्विपक्षीय, क्षेत्रीय तथा बहुपक्षीय व्यापार सम्बन्धी समसामयिक विषयहरुमा अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी सोको प्रतिवेदन प्रकाशन गर्ने,
- (ढ११) स्वदेश तथा विदेशमा आयोजना हुने व्यापार मेला तथा व्यापार प्रदर्शनीमा नेपाली उद्यमी, व्यवसायीलाई सहभागी गराउन आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।
- (ण) समितिको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम बनाई स्वीकृत गर्ने,
- (त) समितिको उद्देश्य पूर्ति गर्न आवश्यक अन्य काम गर्ने,

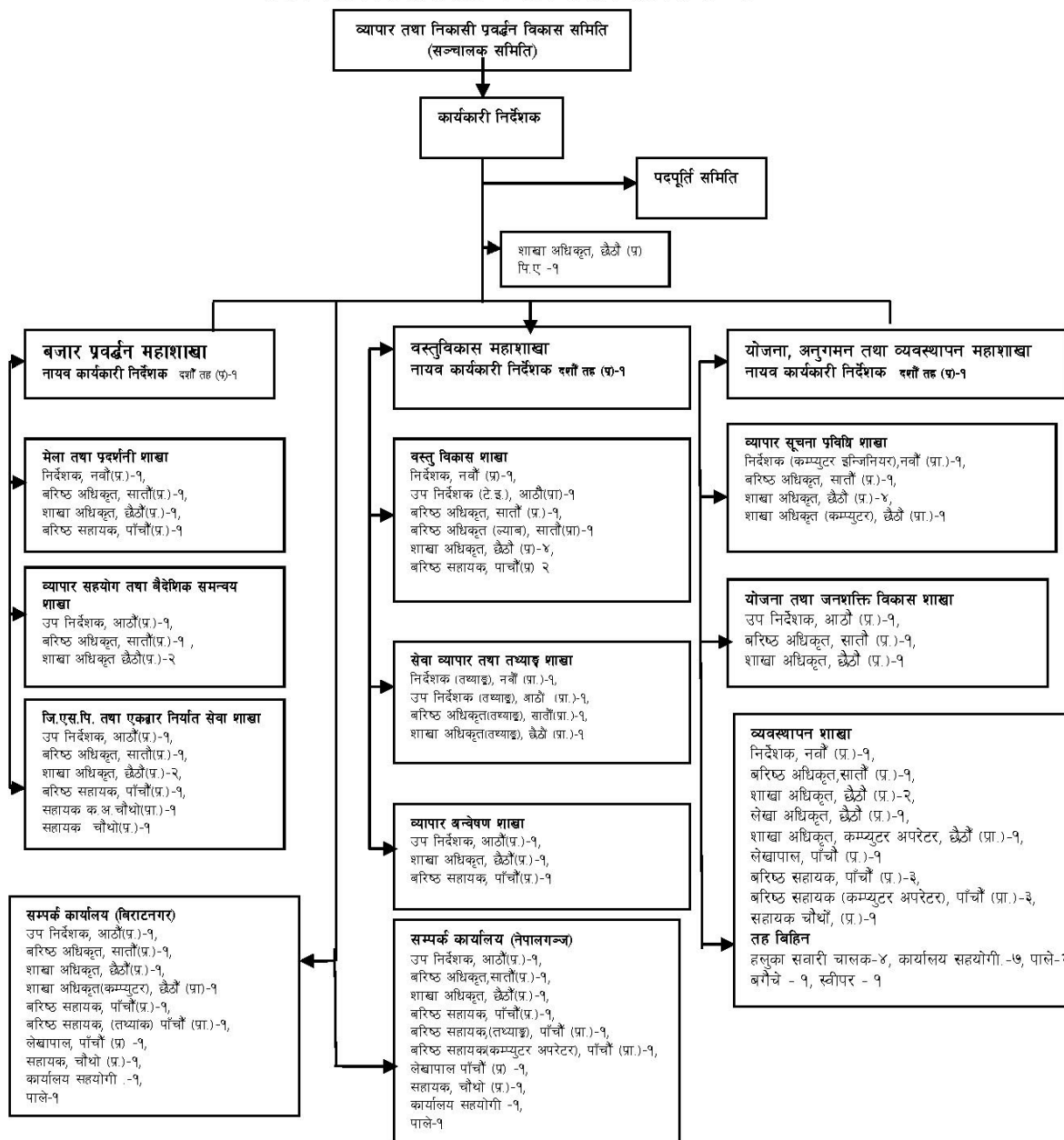
३. समितिको सचिवालयको रुपमा कार्यरत व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रको सांगठनिक स्वरुप, जनशक्ति व्यवस्था र कार्यविवरण:

समितिको (गठन) आदेशमा उल्लेख भएका कार्यहरु सम्पन्न गर्नको लागि यस केन्द्र अन्तरगत केन्द्रीय कार्यालयमा ३ महाशाखा र ९ शाखा तथा २ सम्पर्क कार्यालयहरु क्रमशः विराटनगर र नेपालगञ्जमा रहेको छ । केन्द्रको दैनिक कार्यहरुलाई सहज रुपमा सम्पन्न गर्न केन्द्र

अन्तर्गत ९६ जनाको दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा हाल ६१ जना स्थायी कर्मचारीहरु कार्यरत छन् । जस्को विवरण निम्नानुसार रहेको छः

सि.नं	पद	तह	स्वीकृत दरबन्दी संख्या			कार्यरत कर्मचारी			रीक्त दरबन्दी		कैफियत
			प्र.	प्रा.	कुल	प्र.	प्रा.	कुल	प्र.	प्रा.	
१	कार्यकारी.निर्देशक		१	-	१	१	-	१	-	-	
२	नायव कार्यकारी निर्देशक	१०	३	-	३	१	-	१	२	-	
३	निर्देशक	९	३	२	५	२	१	३	१	१	
४	उप -निर्देशक	८	६	२	८	३	२	५	३	-	
५	वरिष्ठ अधिकृत	७	९	२	११	४	२	६	५	-	
६	शाखा अधिकृत	६	२१	४	२५	९	४	१३	१२	-	
७	वरिष्ठ सहायक	५	१३	६	१९	३	५	८	१०	१	
८	सहायक	४	४	१	५	३	१	४	१	-	
९	हलुका सवारी चालक	-	-	४	४	-	२	२	-	२	
१०	कार्यालय सहयोगी	-	९	-	९	७	-	७	२	-	
११	पाले	-	४	-	४	४	-	४	-	-	
१२	बगैचे	-	१	-	१	१	-	१	-	-	
१३	स्विपर	-	१	-	१	१	-	१	-	-	
	जम्मा :		७५	२१	९६	३९	१७	५६	३६	४	

व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रको संगठन संरचना-२०७२

क्र.सं	पद/तह	प्रशासन	प्राविधिक	जम्मा	कैफियत
१	कार्यकारी निर्देशक / विशिष्ट	१	-	१	
२	नायव कार्यकारी निर्देशक/दशौं तह	३	-	३	
३	निर्देशक /नवौं तह	३	२	५	
४	उप निर्देशक/ आठौं तह	६	२	८	
५	वरिष्ठ अधिकृत/सातौं तह	९	२	११	
६	शाखा अधिकृत/छैठौं	२१	४	२५	लेखा अधिकृत समेत
७	वरिष्ठ सहायक/पाँचौं तह	१३	६	१९	लेखापाल समेत
८	सहायक/चौथो तह	४	१	५	
९	हलुका सवारी चालक	-	४	४	
१०	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	९	-	९	
११	पाले	४	-	४	
१२	बगैचे	१	-	१	
१३	स्वीपर	१	-	१	
	जम्मा	७५	२१	९६	

नोट : तह विहिन पदमा कार्यरत स्थायी कर्मचारी कुनै पनि कारणबाट सेवा निवृत्त भएमा उक्त पदहरूमा सेवा करारबाट पूर्ति गरिनेछ। साथै विभिन्न तहका प्राविधिक पदमध्ये प्राविधिक पद कम्प्युटर र हलुका सवारी चालक पदहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरू सेवा निवृत्त भए वा ती पद रिक्त सहेको अवस्थामा स्थायी पदपूर्ति नभए सम्मका लागि सेवा करारबाट कार्य संचालन गरिनेछ।

उपरोक्त दरबन्दी अन्तरगत हाल केन्द्रमा निम्न कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् :

क्र.सं.	नाम	पद/तह	कैफियत
१	श्री सरद विक्रम राणा	कार्यकारी निर्देशक/विशिष्ट	
२	श्री सुयश खनाल	नायव कार्यकारी निर्देशक/दशौं	
३	श्री नवीन राज शर्मा	निर्देशक/नवौं	
४	श्रीमती लक्ष्मी जोशी	निर्देशक/नवौं	
५	श्री सुरेन्द्रनाथ गोगल	निर्देशक (प्रा.)/नवौं	
६	श्री रविन्द्र दुवाडी	उप-निर्देशक (प्रा.)/आठौं	
७	श्री बद्रीनरसिंह अधिकारी	उप-निर्देशक/आठौं	
८	श्री केवल विष्ट	उप-निर्देशक/आठौं	
९	श्री सिद्धिचरण दाहाल	उप-निर्देशक/आठौं	
१०	श्री राजेन्द्र सिंह	उप-निर्देशक (प्रा.)/आठौं	
११	श्री कृष्णराज बजगाईं	वरिष्ठ अधिकृत (प्रा.)/सातौं	
१२	श्रीमती शान्तिदेवी मल्ल	वरिष्ठ अधिकृत/सातौं	
१३	श्री मीन बहादुर कुँवर	वरिष्ठ अधिकृत/सातौं	
१४	श्री गोविन्द आचार्य	वरिष्ठ अधिकृत/सातौं	
१५	श्री नवराज मरहट्टा	शाखा अधिकृत/सातौं	
१६	श्री गोकुल वस्ती	वरिष्ठ अधिकृत (प्रा.)/सातौं	
१७	श्री अम्बिका प्रसाद खनाल	लेखा अधिकृत	
१८	श्री सुवर्णलाल जोशी	शाखा अधिकृत/छैठौं	
१९	श्रीमती मुना पौडेल	शाखा अधिकृत/छैठौं	
२०	श्री प्रद्युम्नलाल जोशी	शाखा अधिकृत/छैठौं	
२१	श्री सनुज नेउपाने	शाखा अधिकृत/छैठौं	
२२	श्री कृष्ण प्रसाद रेग्मी	शाखा अधिकृत/छैठौं	सम्पर्क कार्यालय, विराटनगरमा कार्यरत
२३	श्री गणेश प्रसाद दाहाल	शाखा अधिकृत/छैठौं	
२४	श्री ज्योती कुमार रेग्मी	शाखा अधिकृत (प्रा.)/छैठौं	
२५	श्री जयन्द्र बहादुर बोगटी	शाखा अधिकृत/छैठौं	
२६	श्री खेम बहादुर बोगटी	शाखा अधिकृत/छैठौं	
२७	श्री विनय पण्डित	कम्प्युटर अधिकृत (प्रा.)/छैठौं	
२८	श्री अशोक भट्ट	कम्प्युटर अधिकृत (प्रा.)/छैठौं	सम्पर्क कार्यालय, विराटनगरमा कार्यरत
२९	श्री सानुबाबु महर्जन	कम्प्युटर अधिकृत (प्रा.)/छैठौं	
३०	श्री कामेश्वर यादव	वरिष्ठ सहायक/पाँचौं	
३१	श्री ज्ञान बहादुर इजम	वरिष्ठ सहायक/पाँचौं	
३२	श्री उत्तम प्रसाद वाग्ले	वरिष्ठ सहायक/पाँचौं	
३३	श्री देवराज शर्मा	वरिष्ठ सहायक (तथ्याङ्क) (प्रा.)/पाँचौं	सम्पर्क कार्यालय, विराटनगरमा कार्यरत
३४	श्री मनि कुमार रन्जित	कम्प्युटर अपरेटर (प्रा.)/पाँचौं	सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जमा कार्यरत
३५	श्री दिपेश न्यौपाने	कम्प्युटर अपरेटर (प्रा.)/पाँचौं	
३६	श्री सुनिता खत्री	कम्प्युटर अपरेटर (प्रा.)/पाँचौं	

३७	श्री सन्तोष खतिवडा	कम्प्यूटर अपरेटर (प्रा.)/पाँचौ	
३८	श्री माधव प्रसाद भट्टराई	सहायक कम्प्यूटर अपरेटर/चौथो	
३९	श्रीमती सानी रावल	सहायक/चौथो	
४०	श्री राकेश कुमार महतो	सहायक/चौथो	
४१	श्री सन्दिप घिमिरे	सहायक/चौथो	
४२	श्री चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	ड्राइभर/श्रेणी विहिन	
४३	श्री मनहरि कार्की	ड्राइभर/श्रेणी विहिन	
४४	श्री राम प्रसाद सत्याल	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	
४५	श्री मंगल चौधरी	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	
४६	श्री देव कुमार मुखिया	पाले /श्रेणी विहिन	
४७	श्रीमती च्यान्टी नेपाली	स्वीपर/श्रेणी विहिन	
४८	श्री सोमनाथ सुवेदी	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	
४९	श्री टंक प्रसाद दंगाल	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	
५०	श्रीमती पार्वती देउजा	बगैँचे /श्रेणी विहिन	
५१	श्री दाम बहादुर जिरेल	पाले /श्रेणी विहिन	
५२	श्री पूर्ण बहादुर गिरी	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	
५३	श्रीमती अष्मिता कँडेल	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	
५४	श्री नेत्र बहादुर आचार्य	पाले /श्रेणी विहिन	
५५	श्री चेतनाथ सापकोटा	पाले /श्रेणी विहिन	
५६	श्री कमल बहादुर रानामगर	कार्यालय सहयोगी/श्रेणी विहिन	सम्पर्क कार्यालय, विराटनगरमा कार्यरत

यस अवधिमा स्वीच्छिक राजिनामा मार्फत सेवा निवृत्त केन्द्रका कर्मचारीको विवरण :

- १) श्री राजेश सिलवाल - शाखा अधिकृत, छैटौ तह
- २) श्री माधव प्रसाद न्यौपाने - कार्यालय/श्रेणी विहिन

कार्य विवरण:

कार्यकारी निर्देशक

व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समिति (गठन) आदेश, २०६३ (संशोधन सहित) को दफा ७ को उपदफा ३ वमोजिम केन्द्रका कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम रहेको छ :

- समितिको वार्षिक बजेट, कार्यक्रम तथा योजना तयार गरी समिति समक्ष पेश गर्ने,
- समितिको बैठकमा पेश गरिने विषयको प्रस्ताव तयार गर्ने, गराउने,
- समितिको सम्पत्तिको रेखदेख गर्ने तथा त्यस्तो सम्पत्तिको अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्ने,
- समितिबाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- समितिबाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने, गराउने,
- समितिको दैनिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने,
- समितिले तोकिएका अन्य काम गर्ने, गराउने ।

केन्द्रको स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण २०७२ अनुसार निम्न वमोजिम महाशाखा तथा शाखाहरू रहेका छन्:

(क) बजार प्रवर्द्धन महाशाखा

- निकासीयोग्य वस्तुहरूको बजार प्रवर्द्धनको लागि उपयुक्त अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला, प्रदर्शनी तथा एक्स्पोमा सहभागिता सम्बन्धी कार्यक्रम तय गरी प्रभावकारीरूपमा सम्पन्न गर्ने, गराउने ।
- विदेशमा एकदेशिय व्यापार मेला तथा प्रदर्शनीहरूको आयोजना गर्न संयोजन तथा व्यवस्था गर्ने ।
- स्वदेशमा राष्ट्रिय स्तरको मेला तथा प्रदर्शनी आयोजना गर्ने ।
- स्वदेशमा तथा विदेशमा आयोजना हुने मेला, प्रदर्शनीमा संयोजन तथा सहभागिताको व्यवस्था मिलाउने ।
- स्वदेश तथा विदेशमा आयोजना हुने मेला, प्रदर्शनी तथा एक्स्पोमा भाग लिने कार्यविधि, म्यानुअल आदि तयार गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला तथा प्रदर्शनीहरूमा सहभागिता गरेपछिको उपलब्धी मूल्यांकन तथा विश्लेषण कार्य गर्ने ।
- राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेलाको आयोजनाको लागि आवश्यक स्रोत तथा साधनको खोजी गर्ने ।
- भर्चुअल (Virtual) मेला सम्पादन सम्बन्धी अध्ययन तथा आयोजना गर्ने ।
- बजार प्रवर्द्धनका लागि स्टोर प्रमोशन (Store Promotion) सम्बन्धी अध्ययन तथा तत्सम्बन्धी कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।
- विदेशी राष्ट्रहरूबाट नेपालमा आयोजना गरिने व्यापारिक मेला, प्रदर्शनी तथा एक्स्पोहरूको लागि आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- स्वदेश तथा विदेशमा आयोजना हुने मेला, प्रदर्शनी तथा एक्स्पोहरुको आवश्यकतानुसार अध्ययन तथा निरीक्षण भ्रमण गर्ने।
- बैदेशिक लगानी प्रवर्द्धन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनीहरुमा सहभागिता गर्ने, गराउने ।
- विश्व प्रदर्शनीमा सहभागिता तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी समन्वय एवं निर्देशन समितिको कार्यहरु गर्ने ।
- स्वदेश तथा विदेशस्थित विभिन्न सङ्गठन एवं निकायहरूसँग विभिन्न माध्यमबाट सम्पर्क कायम गर्ने ।
- व्यापार सहयोग तथा कुटनीति सम्बन्ध सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने ।
- सामान्य ग्राह्यता प्रणाली (GSP/REX) सम्बन्धी आवश्यक अध्ययनका साथै तालीम, गोष्ठी सेमिनारको सञ्चालन गर्ने र आवश्यक नीतिगत कार्यहरु गर्ने ।
- साथै तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(क.१) मेला तथा प्रदर्शनी शाखा

- निकासीयोग्य वस्तुहरुको बजार प्रवर्द्धनका लागि स्वदेश तथा विदेशमा आयोजना हुने मेला, प्रदर्शनी, Expo हरुको जानकारी सङ्कलन गरी आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गराउने एवं सम्बन्धितलाई जानकारी उपलब्ध गराउने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा एकदेशिय व्यापार मेला आयोजनाको संयोजन तथा व्यवस्था गर्ने ।
- स्वदेशमा अन्तर्राष्ट्रिय मेला प्रदर्शनी आयोजना गर्ने तथा अन्य देशहरुले आयोजना गर्ने मेला प्रदर्शनीमा आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।
- स्वदेश तथा विदेशमा आयोजना हुने मेला, प्रदर्शनी तथा एक्स्पोहरुमा भाग लिने कार्यविधि लगायतका सम्पूर्ण प्रलेखहरु तयार गरी आवश्यक कार्य गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला, प्रदर्शनी एक्स्पोजिशनहरुमा सहभागिता गर्ने संघ/संस्था/ फर्म/कम्पनीहरुलाई आवश्यक सिफारिश उपलब्ध गराउने
- बजार प्रवर्द्धनका लागि भर्चुअल (Virtual) मेला तथा स्टोर प्रमोशन (Store Promotion) सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन गरी तत्सम्बन्धी कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने ।
- मेला प्रदर्शनीहरुमा लक्षित व्यापारिक प्रतिनिधीमण्डलको भ्रमणको व्यवस्थापन गर्ने ।
- विश्व प्रदर्शनीमा सहभागिता तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी समन्वय एवं निर्देशन समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला, प्रदर्शनीहरुमा सहभागिता गरेपछि सो को अध्यावधिक विवरण राख्ने तथा उपलब्धी मूल्याङ्कन सहितको विश्लेषण कार्य गर्ने ।
- भाग लिएका मेलाहरुको रेकर्ड सूची अद्यावधिक गरी राख्ने ।
- स्वदेश तथा विदेशमा आयोजना हुने मेला, प्रदर्शनी तथा एक्स्पोहरुको अध्ययन तथा निरीक्षण भ्रमण गर्ने ।
- तोकिएको अन्य कार्य गर्ने ।

(क.२) व्यापार सहयोग तथा वैदेशिक समन्वय शाखा :

- विदेशबाट आउने व्यापारिक प्रतिनिधीमण्डलहरुको आवश्यकता अनुसार भेटघाट तथा छलफलको व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय बजारलाई लक्षित गरी व्यापारिक प्रतिनिधीमण्डलको भ्रमण व्यवस्थाका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गराउने तथा भ्रमणको उपलब्धी सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- आयात तथा निर्यातकर्ता बीच आवश्यकता अनुसार भेटघाट, छलफल तथा गोष्ठी, सेमिनारको व्यवस्था गर्ने ।
- सरकारी तथा निजी क्षेत्रको लागत सहभागिता (Public Private Partnership) को आधारमा आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गरी कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने ।
- आर्थिक कुटनीतिको माध्यमबाट निर्यात व्यापारको विकास र विस्तारको लागि गर्न सकिने कार्यहरुको पहिचान गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गराउने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूसँग व्यापारिक सम्बन्ध स्थापित गर्न आवश्यक पहल गर्ने ।
- वैदेशिक सहायता प्राप्त गर्न कार्ययोजना तयार गरी सम्बन्धितबाट कार्यान्वयन गराउन पहल गर्ने ।
- भ्रमणको आदान प्रदान, बजार अध्ययन र क्रेता बिक्रेताको भेटघाट लगायतका कार्यक्रमहरु आवश्यकतानुसार आयोजना गर्ने ।
- तोकिएको अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(क.३) जि.एस.पि. तथा एकद्वार निर्यात सेवा शाखा

- एकै स्थानबाट निर्यातका प्रक्रियागत कार्यहरु फछ्यौट गराउने र आवश्यकता अनुसार यस सम्बन्धी कार्यविधी तयार गर्ने/नीतिगत कार्यहरु गर्ने, सम्बन्धित सरकारी निकाय, निजी क्षेत्रका प्रतिनिधी मूलक संस्था तथा सेवाग्राहीका बीच समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- केन्द्रका प्रकाशनहरुको बिक्री वितरण गर्ने ।
- एकद्वार निर्यात सेवा सञ्चालनको हस्ताक्षरित समझदारी पत्र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- एकद्वार निर्यात गृह सन्चालनको लागि गठित “एकद्वार निर्यात सेवा गृह सन्चालन तथा व्यवस्थापन समिति र एकद्वार निर्यात सेवा कार्य मूल्याङ्कन तथा अनुगमन समिति”लाई सचिवालय सेवा प्रदान गर्ने ।
- सामान्य ग्राह्यता प्रणाली (GSP/REX) प्रयोग र यसबाट प्राप्त गर्ने लाभका सम्बन्धमा सम्बन्धितलाई जानकारी उपलब्ध गराउन तालीम, गोष्ठी, सेमिनार, अन्तरक्रिया लगायतका कार्यक्रमहरु आयोजना गर्ने ।
- जि.एस.पी./रेक्स सुविधा प्रदान गर्ने विकसित र औद्योगिक राष्ट्रहरुबाट उपलब्ध गराइएको अवसरको जानकारी सङ्कलन, अध्ययन तथा सूचना प्रवाह गर्ने ।

- जि.एस.पी. सिफारिश तथा बिक्री वितरणको व्यवस्था गर्ने तथा अध्यावधिक विवरण सम्बन्धित शाखा महाशाखालाई उपलब्ध गराउने ।
- GSP तथा यूरोपियन यूनियनको डेरोगेशन सुविधा अन्तर्गतको निकासी तथ्याङ्क सङ्कलन गरी यूरोपियन यूनियनलाई उपलब्ध गराउने ।
- तोकिएको अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(ख) बस्तु विकास महाशाखा

- उत्पादनदेखि बजार व्यवस्थापनसम्मका सम्पूर्ण पक्षहरुलाई समेट्ने गरी वस्तु विकास सम्बन्धी कार्यक्रम र परियोजनाहरुको पहिचान गर्ने र सो सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।
- वस्तु विकासका लागि आवश्यक Product profile, Brochure, Catalogue, Documentary, Roster आदि तयार गर्ने र गर्न लगाउने ।
- गुणस्तर मापदण्ड बारे अद्यावधिक जानकारी सङ्कलनका लागि अध्ययन गरी गुणस्तर निर्धारण गर्न राय सुझाव दिने ।
- नेपाल सरकारले निर्यात प्रवर्द्धनका लागि पहिचान गरेको Nepal Trade Integration Strategy (NTIS) अन्तर्गत रहेका वस्तुहरुका साथै सरकारबाट समय समयमा ल्याइने वस्तु विकास नीति बमोजिमका आवश्यक कार्यहरु सम्पादन गर्ने ।
- नेपालभित्र गलैँचा, तयारी पोशाक, ऊनी वस्तु आदिको उत्पादन तथा निकासी प्रवर्द्धनको लागि चाहिने आधारभूत पूर्वाधारको विकास गरी सो सम्बन्धी सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।
- स्टावेक्स कार्यक्रम अन्तर्गतको रिभलिभङ्ग फण्डको ऋण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- केन्द्रको प्रतिनिधित्व गरी स्थानीय रुपमा सञ्चालन हुने विभिन्न गोष्ठी, सेमिनार आदिमा सहभागी हुनुका साथै केन्द्रले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने, गराउने ।
- महाशाखागत रुपमा वस्तु विकास, व्यापार तथ्याङ्क सङ्कलन तथा विश्लेषण र व्यापार अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यहरुमा समन्वय गर्ने ।
- सेवा व्यापार सम्बन्धी कार्यको समन्वय गर्ने र सो कार्य सम्पादन गर्ने गराउने ।
- महाशाखा अन्तर्गत सञ्चालन गर्न तोकेको कार्य समेतको परिधिभित्र रही कार्यक्रमहरु र बजेट तर्जुमा प्रस्ताव गरी स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने। कार्यक्रम र कार्यक्रम बाहिरको कार्य प्रगति केन्द्र र मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउने कार्य गराउने ।
- केन्द्रको महाशाखाहरु बीच र आफ्नो महाशाखा अन्तर्गत शाखाहरुमा समन्वय राखी वस्तु विकास, व्यापार तथ्याङ्क, व्यापार अनुसन्धान कार्यमा संलग्न रही देशको निकासी प्रवर्द्धनमा सघाउ पुर्याउने कार्य गर्ने ।
- दैनिक रुपमा आफ्नो महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरुको कार्यको सुपरिवेक्षण कार्य गर्ने । केन्द्रबाट आयोजना गरेको र गरिने बैठक, गोष्ठी, तालीम र कार्यशालामा आफ्नो महाशाखाको तर्फबाट केन्द्रलाई सहयोग गर्ने ।
- निकासी व्यापारका सम्बन्धमा जानकारी लिन आउने सेवाग्राहीहरुलाई यस सम्बन्धी अद्यावधिक जानकारी उपलब्ध गराउनुको साथै परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।

- कार्यकारी निर्देशकसँग समन्वय गरी गर्नुपर्ने आवश्यक सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने, गराउने ।

(ख.१) वस्तु विकास शाखा :

- कृषि तथा वनजन्य, हस्तकला तथा औद्योगिकजन्य वस्तुहरूको पहिचानका लागि उत्पादनको स्थिति, उत्पादन वृद्धि र बजारिकरणका लागि चालिनु पर्ने कदम, अवसर, चुनौती, समस्या र समाधान गर्न अपनाउनु पर्ने भावी रणनीति सहितको अध्ययन अनुसन्धान गरी सिफारिशहरू प्रस्तुत गर्ने ।
- वस्तु विकासका लागि अध्ययन अनुसन्धानले देखाएका अवसरहरूलाई अंगिकरण गर्ने कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- उत्पादित वस्तुको गुणस्तरको सम्बन्धमा अध्ययन गरी गुणस्तर कायम गर्न अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुसारको राय सुझाव दिने ।
- उत्पादक र निकासीकर्ता बीचको अन्तर सम्बन्ध विकास गर्न मध्यस्थताको भूमिका निर्वाह गर्ने एवं विदेशी आयातकर्ताहरूको विवरण अद्यावधिक गरी निकासी सम्भाव्यताको जानकारी सम्बन्धितलाई उपलब्ध गराउने ।
- आवश्यकता अनुसारका श्रव्य दृश्य र प्रकाशन सामग्रीहरू तयार गर्ने ।
- डिजाइन, उत्पादकत्व वृद्धि र मूल्य अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण पक्षहरू बारे अध्ययन गरी सुझाव दिने ।
- गलैँचा तथा ऊनी वस्तु उत्पादनका लागि आवश्यक पर्ने सबै प्रकारका कच्चा पदार्थको आपूर्तिको लागि सिफारिश गर्ने र त्यस्ता कच्चा पदार्थ एवं निर्यात हुने गलैँचा तथा ऊनी वस्तुको गुणस्तर निर्धारण, अनुगमन, प्रमाणिकरण र सुपरिवेक्षण गर्ने ।
- गलैँचा तथा ऊनी वस्तु उत्पादित उद्योगहरूबाट निस्कने प्रदूषणबाट वातावरणमा पर्न सक्ने नकारात्मक असरलाई रोक्न र प्रदूषण कम गर्ने कार्यका लागि सम्बन्धित पक्षलाई आवश्यक सुझाव र सो सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम सन्चालन गर्ने ।
- नेपालभित्र गलैँचा, तयारी पोशाक, ऊनी वस्तु आदिको उत्पादन तथा निकासी प्रवर्द्धनको लागि चाहिने आधारभूत पूर्वाधारको विकास गरी सो सम्बन्धी सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।
- अन्य आवश्यक कार्य गर्ने ।

(ख.२) सेवा व्यापार तथा तथ्याङ्क शाखा :

- भारत तथा तेस्रो मुलुकहरूको निकासी पैठारी तथ्याङ्क भन्सार नाकाहरूबाट सङ्कलन गरी तालिकीकरण गर्ने र सामयिक रूपले प्रकाशन गर्नको लागि पाण्डुलिपी तयार गरी विश्लेषणात्मक रूपमा आवश्यकता अनुसार प्रकाशन गर्ने ।
- तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यकता अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने तथा सङ्कलनका लागि भन्सार विभाग, भन्सार कार्यालय, नेपाल राष्ट्र बैंक लगायतका विभिन्न निकायहरूसँग समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

- सङ्कलित तथ्याङ्कलाई प्रत्येक आर्थिक वर्षमा तुलनात्मक रूपमा अध्ययन र विश्लेषण गरी तथ्याङ्क पुस्तिका/सि.डी. आदि प्रकाशन गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।
- Commercially Important Person (CIP) तथा उत्कृष्ट निकासीकर्ता सम्मानका लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्कको अभिलेख अध्यावधिक गरी सम्बन्धित पक्षलाई उपलब्ध गराउने तथा यस सम्बन्धी आवश्यक निर्देशिका, कार्यविधीमा समयानुकूल परिमार्जनका लागि सुझाव पेश गर्ने ।
- प्रत्येक आर्थिक वर्षको निकासीको आधारमा निकासीकर्ताहरूको वर्गिकरण गरी निकासीकर्ताहरूको वेग्ला वेग्लै अभिलेख राख्ने ।
- तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ख.३) व्यापार अन्वेषण शाखा

- द्विपक्षीय, क्षेत्रीय तथा बहुपक्षीय व्यापार सम्झौताहरूबाट नेपालले प्राप्त गरेका र गर्न सक्ने लाभका सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरी अध्यावधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- द्विपक्षीय, क्षेत्रीय तथा बहुपक्षीय व्यापार सम्झौताहरूबाट नेपालको निर्यातमा पर्न सक्ने असरलाई दृष्टिगत गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सम्बन्धित पक्षलाई जानकारी प्रदान गर्ने ।
- स्वदेशी उत्पादनको तुलनात्मक लाभ, अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक पक्षहरूको विश्लेषण गरी अध्यावधिक विवरण सम्बन्धित पक्षलाई उपलब्ध गराउने ।
- नेपाली र विदेशी व्यापारीहरूका बीचमा उठेका व्यापार विवादको समस्या समाधानका लागि आवश्यक सहयोग पुर्याउने र समन्वय गर्ने ।
- निर्यात अवसरको खोजीका क्रममा लक्षित बजारको अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्ने ।
- तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ग) योजना, अनुगमन तथा व्यवस्थापन महाशाखा

- महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरूबाट गरिने वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गराउने कार्य र कार्यक्रम बाहेकका सो महाशाखासँग सम्बन्धित प्रतिवेदन/टिपोट/ब्रिफिङ तयार तथा अन्य कार्यहरू गर्ने ।
- दैनिक रूपमा आफ्नो महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरूको कार्यमा सुपरिवेक्षण कार्य गर्ने ।
- स्वदेश तथा विदेशस्थित विभिन्न सङ्गठन एवं निकायहरूसँग विभिन्न माध्यमबाट सम्पर्क कायम गर्ने ।
- व्यापार सम्बन्धी सूचना प्रणाली विश्वसनिय, सरल, सक्षम र छिटो प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- निकासी व्यापारका सम्बन्धमा जानकारी लिन आउने सेवाग्राहीहरूलाई यस सम्बन्धी अद्यावधिक जानकारी उपलब्ध गराउनुको साथै परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।

- राष्ट्रिय योजना तथा वाणिज्य नीतिलाई दृष्टिगत गर्दै केन्द्रको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको मस्यौदा तयार गर्ने र सम्बन्धित शाखाहरूसँग समन्वय गरी बजेटको तर्जुमा गर्ने ।
- विनियोजित कार्यक्रम र प्रशासनिक बजेटको परिचालनमा सहयोग गरी बजेटको समीक्षा गर्ने ।
- केन्द्रले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरूको अनुगमन, निरीक्षण र सुपरिवेक्षण गर्ने/गराउने ।
- आवधिक तथा वार्षिक कार्य प्रगति विवरण तयार पार्न लगाउने ।
- केन्द्रको पदपूर्ति समिति र व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समितिको तोकिएको कार्यहरू गर्ने ।
- निर्यात क्षेत्र तथा देशको सम्पूर्ण वाणिज्य क्षेत्रलाई असर पार्ने किसिमको नेपाल सरकारको वाणिज्य नीति, राष्ट्रिय योजना नीति नियम आदि अध्ययन गर्ने एवं नीति तर्जुमाका लागि राय उपलब्ध गराई सहयोग पुर्याउने ।
- वैदेशिक व्यापार सम्बन्धी प्रक्रिया, प्रलेख र सुविधा एवं पूर्वाधार व्यवस्थाको अध्ययन गर्ने र अध्ययन गर्न लगाउने ।
- औद्योगिक प्रवर्द्धन नीति, वैदेशिक लगानी नीति, वैदेशिक मुद्रा नीतिहरू आदिको अध्ययन गर्ने ।
- निर्यात व्यापार सम्बन्धी बैकिङ्ग, बीमा र पारवहन आदिको अध्ययन गर्ने ।
- कर्मचारी तथा जिन्सी व्यवस्थापन गर्ने र गराउने ।
- केन्द्रको प्रकाशनहरूको बिक्री बितरण, दर्ता, चलानी, सरसफाई, सुरक्षा व्यवस्था, सवारी साधन परिचालन लगायत कार्यको लागि आवश्यक प्रबन्धहरू गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालीम/गोष्ठी/सेमिनार आदिमा केन्द्रका कर्मचारीहरूको सहभागिताको व्यवस्था गर्ने ।
- निर्यात व्यापारसँग सम्बन्धित दक्षता अभिवृद्धि गराउन केन्द्रबाट आयोजना गर्न सकिने छोटो तथा लामो अवधिको तालीम पहिचान गरी पाठ्यक्रम निर्माण लगायत आवश्यक कार्यविधि तयारी गर्ने साथै सम्बन्धित विज्ञको रोष्टर स्वीकृत गराई तालिम सञ्चालन गराउने ।
- केन्द्रको आफ्नै पहलमा वा अन्य संघ संस्थासँग संयुक्त सहभागितामा तालीम, गोष्ठी, अन्तरक्रिया, सेमिनार आदिको आयोजना/सञ्चालन सम्बन्धी कार्य गर्ने र गर्न लगाउने ।
- केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूबाट छात्रवृत्ति कोष उपलब्ध हुन सक्ने सम्भावनाको खोजी गर्ने ।
- साथै तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ग.१) व्यापार सूचना प्रविधि शाखा

- व्यापार प्रवर्द्धनका लागि सहयोग हुने खालका पुस्तक, पत्रपत्रिका, प्रलेख, ऐन, नियम, नीति, निर्देशिका आदि खरिद एवं सङ्कलन गर्ने तथा सङ्कलित प्रलेखहरूलाई

वस्तुगत, देशगत र कार्यगतको आधारमा वर्गिकरण गरी प्रशोधन गर्ने र Cataloguing गरी Kardex System मा व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।

- विभिन्न संघ संस्थाका प्रकाशनहरूलाई विनिमय प्रणाली अनुसार आदान प्रदानको व्यवस्था गर्ने ।
- प्राप्त प्रलेखहरूबाट केन्द्रका विभिन्न महाशाखा/शाखाहरूलाई आवश्यक पर्ने विवरणहरू अध्यावधिक गरी उपलब्ध गराउने ।
- विभिन्न समयमा भएका निकासीयोग्य वस्तु, बजार अध्ययन लगायतका महत्वपूर्ण अध्ययन अनुसन्धानका प्रतिवेदनहरू सङ्कलन गरी व्यवस्थित रूपमा राख्ने र आवश्यकता अनुसार आन्तरिक एवं बाह्य प्रयोगको लागि उपलब्ध गराउने ।
- निकासी व्यापारका सम्बन्धमा जानकारी लिन आउने सेवाग्राहीहरूलाई यस सम्बन्धी अध्यावधिक जानकारी उपलब्ध गराउनुका साथै परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।
- व्यापार सम्बन्धी सूचना प्रणाली विश्वसनीय रूपमा सरल सक्षम र छिटो प्रवाह गर्ने ।
- आयात निर्यातकर्ताहरूको Company Profile and Product Profile तयार गरी अध्यावधिक राख्ने र समय समयमा आयात निर्यातकर्ताहरूको रोष्टर प्रकाशित गरी सूचना सेवा सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्ने ।
- विभिन्न देशको निकासी पैठारी सम्बन्धी व्यापार तथ्याङ्क, भन्सार दरबन्दी, सामान्य ग्राह्यता प्रणाली (GSP), शुल्क तथा गैर शुल्क, गुणस्तर नियन्त्रण प्रमाणपत्र तथा सूचनाहरू सङ्कलन गरी उपलब्ध गराउने ।
- विद्युतीय प्रणालीबाट उपलब्ध गराउन सक्ने व्यापार सम्बन्धी अध्यावधिक तथा समसामयिक महत्वपूर्ण सूचनाहरू ट्रेड प्वाइन्टमा आवद्ध गरी प्रवाह गर्ने ।
- विद्युतीय प्रणालीद्वारा सूचना तथा सञ्चारको प्रविधि तथा नेटवर्कको माध्यमबाट व्यापारिक जानकारी तथा अवसरहरू प्रदान गर्ने सम्बन्धमा World Trade Point Federation (WTPF) को सदस्यको रूपमा हिमालय ट्रेड प्वाइन्ट काठमाण्डौं सञ्चालन गर्ने ।
- केन्द्रबाट प्रकाशित हुने विभिन्न प्रकारका निःशुल्क प्रकाशनहरू वितरण गर्ने ।
- नियमित रूपमा केन्द्रका जानकारीमूलक पत्र-पत्रिका एवं प्रलेखहरूलाई अध्यावधिक गरी प्रकाशन गर्ने ।
- तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ग.२) योजना तथा जनशक्ति विकास शाखा

- केन्द्रका महाशाखा/शाखाहरूबाट प्राप्त कार्यक्रमहरूलाई सङ्कलन गरी आवधिक योजना तथा सरकारको प्राथमिकता अनुसारका कार्यक्रमहरूको मस्यौदा गरी स्वीकृतीको लागि सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।

- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको कार्य प्रगती मासिक, चौमासिक, अष्टमासिक तथा वार्षिक रुपमा तयार गरी सम्बन्धित निकायमा समिक्षा लगायतको कार्यको लागि पठाउने ।
- वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- केन्द्रका कार्यक्रमहरुको आवश्यकता अनुसारको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने ।
- वैदेशिक व्यापार सम्बन्धी नीति, नियम, प्रक्रिया र सुविधा एवं पूर्वाधार व्यवस्थाको अध्ययन गर्ने ।
- निकासी व्यापारका क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने नीति नियम आदि अध्यावधिक गर्न तथा नयाँ बन्ने ऐन नियम तर्जुमाका लागि आवश्यक राय उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा आयोजना हुने तालिम तथा अध्ययन सम्बन्धी सूचनाहरु प्राप्त गरी सहभागिताको व्यवस्था मिलाउने ।
- निर्यात व्यापारसँग सम्बन्धित दक्षता अभिवृद्धि गराउन केन्द्रबाट आयोजना गर्न सकिने छोटो तथा लामो अवधिको तालीम पहिचान गरी पाठ्यक्रम तर्जुमा लगायत आवश्यक कार्यविधी तयारी गर्ने साथै सम्बन्धित विज्ञको रोष्टर तयार गरी तालिम सञ्चालन गराउने ।
- केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्थाको सम्भावना खोजी गर्ने ।
- तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(ग.३) व्यवस्थापन शाखा

- कर्मचारी व्यवस्थापनका लागि सिफारिश गर्ने ।
- केन्द्रको भौतिक सम्पत्तिको संरक्षण पुनःनिर्माण, मर्मत लगायतका कार्यहरु गर्ने ।
- कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत विवरणको अभिलेख अध्यावधिक गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार सामान खरिद गर्ने, अभिलेखिकरण गरी वितरणको व्यवस्थापन गर्नुका साथै जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक कार्यहरु गर्ने ।
- पदपूर्ति सम्बन्धी आवश्यक कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित कार्यहरु ऐन नियमको परिधी भित्र रही गर्ने र आवश्यक अध्यावधिक विवरण तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।
- टेण्डर र करार सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- केन्द्र र अर्न्तगतका कार्यालयहरुबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरुको आवश्यकता अनुसार अनुगमन निरीक्षण गर्ने ।
- वार्षिक रुपमा आवश्यक पर्ने प्रशासनिक बजेट तर्जुमा गर्ने र कार्यक्रम बजेटको लागि सम्बन्धित शाखासँग आवश्यक समन्वय लगायतको कार्य गर्ने ।
- समयमै लेखा परिक्षण गराउने तथा लेखा परिक्षणबाट औल्याइएका (आन्तरिक तथा अन्तिम) वेरुजुहरु फछ्यौट गर्ने, गराउने ।

- दर्ता, चलानी, सरसफाई, सुरक्षा, सवारी साधन परिचालन लगायतका कार्यहरू गर्ने ।
- समिति तथा समिति अर्न्तगत गठित उप-समितिहरूलाई आवश्यकतानुसार सहयोग गर्ने ।
- तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(घ) सम्पर्क कार्यालयहरू (विराटनगर, नेपालगञ्ज)

- प्रादेशिकस्तरमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने तथा कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- प्रादेशिक व्यापार तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अध्यावधिक गर्ने ।
- केन्द्रीयस्तरबाट सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरूमा आवश्यकतानुसार सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- प्रादेशिकस्तरमा आयोजना हुने व्यापार मेलाहरूमा आवश्यकतानुसार सहयोग र सहकार्य गर्ने ।
- प्रादेशिक रुपमा उत्पादन हुने वस्तुहरूको बजारीकरणका लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान तथा आई परेका समस्याहरू समेटी अध्यावधिक प्रतिवेदन तयार गरी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार तालीम, गोष्ठी र सेमिनारहरू पहिचान गरी यस्ता कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।
- व्यापारिक अवसरको अध्यावधिक सुचना प्रवाह गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने । केन्द्रका प्रकाशन तथा निर्यात प्रलेखहरूको विक्रीको व्यवस्था मिलाउने ।
- केन्द्रीय कार्यालयको निर्देशन अनुसारका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

४. केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवाहरू:

- देशको व्यापार विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीति तर्जुमा गर्न नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- निर्यात भैरहेका र निर्यात सम्भाव्य वस्तुको पहिचान एवं सम्भाव्यता अध्ययन, उत्पादन, उपलब्धता, गुणस्तरीय पक्ष एवं अन्तर्राष्ट्रिय बजार अवसर सम्बन्धी जानकारी उपलब्ध गराउने तथा वस्तुगत प्रोफाइल तयार गर्ने,
- नेपाली वस्तुहरूको बजार प्रवर्द्धन र विविधिकरणको लागि विदेशी मुलुकहरूमा सामुहिक व्यापार चिन्ह (Collective Trade Mark) दर्ताका लागि सहयोग गर्ने,
- भन्सार सुविधा प्राप्तिका लागि युरोपियन यूनियनमा आबद्ध मुलुकहरू सहित नर्वे, स्वीट्जरलैण्ड र टर्कीमा मालवस्तु निकासी गर्न चाहने निकासीकर्तालाई रेक्स (REX) प्रणालीमा दर्ता तथा अन्य मुलुकको हकमा सामान्य ग्राह्यता प्रणाली Generalized Scheme of Preference (GSP) Form A विक्री तथा जारी गर्ने,
- ऊनी गलैँचा तथा स्वीटरमा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थ (ऊन) आयातमा सिफारिश प्रदान गर्ने,
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला तथा प्रदर्शनी बारे जानकारी, सरकारी तथा निजी क्षेत्रको लागत साभेदारीमा राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेलाहरूको प्रवन्ध तथा आयोजना गरी सम्बन्धित

सरोकारवालाहरुलाई सहभागिता गराउने, विदेशस्थित नेपाली कुटनीतिक नियोगहरुसंगको सहकार्यमा B2B बैठकको आयोजना गर्ने,

- नेपालको वैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सम्प्रेषण, विश्लेषण, प्रकाशन तथा वितरण गर्ने,
- केन्द्रको वेबसाइटका साथै नेपाल ट्रेड इन्फरमेशन पोर्टल मार्फत सम्पूर्ण व्यापारिक सूचनाहरु, अन्तर्राष्ट्रिय सीमापार व्यापारमा लागु हुने देशका सम्पूर्ण ऐन, नीति, नियम, कार्यविधि सम्बन्धी सूचनाहरु प्रवाह गर्ने,
- WTO, SAFTA, ASEAN, BIMSTEC एवं व्यापारसंग सम्बन्धित सन्धी, सम्झौता अन्तर्गतका प्रावधान एवं व्यापारीक अवसर बारे जानकारी दिने,
- साना तथा मझौला उद्यमी (SMEs) हरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि वस्तु विकास, निर्यात प्रकृया र वजारहरुको खोज तथा अनुसन्धान, प्रवर्द्धन तथा निकासी सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिमहरु प्रदान गर्ने ।

५. केन्द्रमा सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

क्र.सं.	महाशाखा र महाशाखा प्रमुखको नाम	शाखाहरुको नाम	शाखा प्रमुखहरुको नाम	कैफियत
१	बजार प्रवर्द्धन महाशाखा नायव कार्यकारी निर्देशक श्री सुयश खनाल	(क) मेला तथा प्रदर्शनी शाखा	—	
		(ख) व्यापार सहयोग तथा वैदेशिक समन्वय शाखा	श्री सिद्धिचरण दाहाल	
		(ग) जि.एस.पि. तथा एकद्वार निर्यात सेवा शाखा	श्री राजेन्द्र सिंह/ श्री प्रद्युम्नलाल जोशी	
२	वस्तु विकास महाशाखा नायव कार्यकारी निर्देशक श्री सुयश खनाल	(क) वस्तु विकास शाखा	श्री लक्ष्मी जोशी	
		(ख) सेवा व्यापार तथा तथ्याङ्क शाखा	श्री रविन्द्र दुवाडी	
		(ग) व्यापार अन्वेषण शाखा	श्री बद्री नरसिंह अधिकारी	
३	योजना, अनुगमन तथा व्यवस्थापन महाशाखा नायव कार्यकारी निर्देशक श्री सुयश खनाल	(क) व्यापार सूचना प्रविधि शाखा	श्री सुरेन्द्र नाथ गोंगल	
		(ख) योजना तथा जनशक्ति विकास शाखा	श्री केवल विष्ट	
		(ग) व्यवस्थापन शाखा	श्री नवीनराज शर्मा	
४	सम्पर्क कार्यालय, विराटनगर		श्री कृष्ण प्रसाद रेग्मी	
५	सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्ज		श्री मनि कुमार रन्जित	

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

- केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवाहरु मध्ये प्रति गलैँचाको लागि जि.एस.पी.फर्म सेट रु. १०१- र अन्यको लागि प्रति फर्म सेट रु. २५१-
- ८० नट सम्मको गलैँचाको निर्यातमा जि.एस.पी सिफारिश वापत प्रति वर्गमिटर रु. ३१- र ८० नटभन्दा माथिको गलैँचाको निर्यातमा जि.एस.पी सिफारिश वापत प्रति वर्ग मिटर रु. ५१-
- उक्त सेवाहरु बाहेक केन्द्रबाट प्रदान गरिने अन्य सेवाहरु निःशुल्क रुपमा सेवाग्राहीलाई उपलब्ध गराइनेछ । सेवाको प्रकृति अनुसार तत्काल वा यथासम्भव छिटो केन्द्रले सेवाग्राहीलाई सेवाहरु उपलब्ध गराउनेछ ।

७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

(क) प्रक्रिया

- सूचना मागकर्ताले आफूले माग गरेको सूचना सहितको विवरण उल्लेख गरी केन्द्रको सूचना अधिकारीलाई सम्बोधन गरी निवेदन दिनु पर्नेछ,
- निवेदकको माग बमोजिमको सूचना तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको भएमा सूचना अधिकारीबाट कारण सहित सूचना उपलब्ध गराउने समय तोकी सोको जानकारी निवेदकलाई गराइनेछ,
- सूचना अधिकारी समक्ष माग गरिएको सूचना आफूभन्दा माथिल्लो तहबाट निर्णय गराउनु पर्ने भएमा सोको जानकारी सूचना मागकर्तालाई तत्काल गराई १५ दिनभित्र सूचना माग निवेदन उपर भएको निर्णय उपलब्ध गराइनेछ,
- केन्द्रको नियमावली, निर्देशिका तथा कार्यविधिले सूचना प्रवाह गर्न नमिल्ने, गोप्य रहने भनी तोकिएको विषयमा सूचना प्रवाह गरिने छैन ।

(ख) निर्णय गर्ने अधिकारी

केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक वा निजले तोकेको नायव कार्यकारी निर्देशक

८. सूचना अधिकारीले उपलब्ध गराएको सूचना उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक

९. सम्पादन गरेको प्रमुख कामको विवरण

(क) बजार प्रवर्द्धन तर्फ:

- UAE को Dubai शहरमा मिति २०७५ फागुन ५ देखि ९ (17-21 February, 2019) सम्म आयोजना हुने Gulfood 2019 मा २ वटा स्टल बुक गरी मेला सहभागिता गरेको ।
- अमेरिकाको लास भेगासमा March 17-20, 2019 सम्म आयोजना हुने Source Direct at ASD Trade Show मा नेपालको सहभागिताको लागि स्टल बुक गरी सहभागिता गरेको ।

- जनवादी गणतन्त्र चीनको ग्याङजाओ शहरमा मे १ देखि ५, २०१९ सम्म आयोजना हुने Spring 125th The China Import Export Fair, 2018 मा नेपालको सहभागिताको लागि तयारी कार्य सम्पन्न भएको ।
- नेपाल हर्ब्स तथा हर्बल उत्पादक संघसंगको सहकार्यमा फागुन १७ देखि १९ सम्म आठौं नेपाल हर्ब्स एक्स्पो २०१९ मेला सम्पन्न भएको ।
- नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ र अर्गानिक एशोसियसन नेपालसंगको सहकार्यमा फागुन २३-२६ सम्म १५ औं अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार मेला एवं घरेलु महोत्सव तथा तेस्रो प्राङ्गारिक मेला सम्पन्न भएको ।

(ख) वस्तुविकास तर्फ:

- केन्द्रलेसामाजिक कार्यका लागि सम्पूर्ण शक्ति -Entire power in social Action - EPSA) नेपालसंग सहकार्य गरी एकल तथा अपाङ्गता भएका २५ जना महिलाहरुलाई सहभागी गराई मिति २०७५।०८।२४ गते देखि ३ महिने फेल्ड तथा ऊनीजन्य बस्तु विकास सम्बन्धी तालिम काठमाण्डौको तारकेश्वरमा सञ्चालन भई मिति २०७५।११।२९ गते सम्पन्न भएको र २५ जना महिलाहरुले रोजगारी प्राप्त गरेको,
- फुटवेयर म्यानुफ्याक्चरर्स एशोसियसन अफ नेपालको सहकार्यमा छालाका जुता चप्पल तथा छाला जन्य वस्तु उत्पादन सम्बन्धी ३ महिने तालिम १५० जना बेरोजगारहरुलाई सहभागी गराई काठमाण्डौको धुम्बाराहीमा २०७५।०९।०१ देखि सञ्चालन भएकोमा १५० जनाले रोजगारी पाएको,
- नेपालको उच्च पहाडी भेगमा हाते कागजको प्रवर्द्धन गर्न नेपाल हाते कागज संघसंगको सहकार्यमा विज्ञको समेत सहयोग लिई सम्भावित क्षेत्रहरुको पहिचान गरी Plantation, Collection, Processing सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सरोकारवालाहरुलाई आवश्यक पर्ने सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि २० जनालाई १५ दिने तालिम रामेछापमा २०७५।११।१५ देखि संचालन भई २०७५।११।२९ सम्पन्न भएको,
- केन्द्र तथा नेपाल ऊनी फेल्ड उत्पादक तथा निर्यातक संघको सहकार्यमा ३०० जनालाई सहभागी गराई विभिन्न ३ स्थानमा १५/१५ दिनको निकासीयोग्य फेल्डजन्य बस्तु उत्पादन तालिम सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा सघंबाट दोस्रो चरणको तालिम कार्यक्रम पोखरामा १४० जनालाई मिति २०७५।११।२५ देखि पोखरामा सञ्चालन गरिएको,
- मिति २०७५ पौष १५ गतेदेखि सर्लाही र माघ ४ गतेदेखि सिल्धुलीमा गलैंचा बुनकर सम्बन्धी ३ महिने तालिम प्रदान गरेको
- युरोपियन यूनियनमा आबद्ध मुलुकहरु सहित नर्वे, स्वीट्जरलैण्डमा माल वस्तु निकासी गर्ने ७० जना निकासीकर्तालाई केन्द्रले रेक्स नम्बर उपलब्ध गराएको साथै अद्यावधिक गरेको ।

(घ) व्यवस्थापन तर्फ:

- केन्द्रको भवनहरुमा Local Area Networking (LAN) & CCTV Installation को कार्य सम्पन्न भएको
- केन्द्रको भवनमा पानी आपूर्तिको लागि निर्माण भएको भूमिगत पानीलाई सुद्विकरण गर्ने कार्य भैरहेको ।

१०. प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद:

कार्यालय प्रमुख, कार्यकारी निर्देशक श्री सरद विक्रम राणा
सूचना अधिकारी, वरिष्ठ अधिकृत श्री शान्तिदेवी मल्ल

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:

- निकासी पैठारी (नियन्त्रण) ऐन, २०१३
- औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३
- भन्सार ऐन, २०६४
- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- वस्तुको प्रत्यक्ष विक्री (व्यवस्थापन तथा नियमन गर्ने) ऐन, २०७४
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
- औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३
- सूशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- भन्सार नियमावली, २०७५
- व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन विकास समिति (गठन) आदेश, २०६३ (दोस्रो संशोधन २०७५ समेत)
- कर्मचारी सेवा शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली-२०६४ (संशोधन सहित)
- विश्व प्रदर्शनी (World Exposition) मा सहभागिता तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०६२
- महत्वपूर्ण व्यवसायिक व्यक्ति (Commercially Important Person-CIP) छनौट, सम्मान तथा सुविधा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४
- निकासी पैठारी संकेत नम्बर प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३
- वाणिज्य नीति, २०६२
- कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७३
- सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारिता कायम गर्ने सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५
- बैदेशिक भ्रमण व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५
- निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

- Nepal National Sector Export Strategy - Handmade Paper and Paper Products (2017-2021)
- Nepal National Sector Export Strategy - Large Cardamom (2017-2021)
- Nepal National Sector Export Strategy - Tea (2017-2021)
- Nepal National Sector Export Strategy - Coffee (2017-2021)
- Nepal Trade Integration Strategy (NTIS) 2016

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:

रकम रु. हजारमा

कार्यक्रम/आयोजना	खर्च शीर्षक	स्वीकृत वार्षिक बजेट	यस अवधिको खर्च	पौषसम्मको खर्च
व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र	३०७११८	१०,९९,४०	१,३६,९६	५,८६,४६
व्यापार सूचना तथा निर्यात सहयोग आयोजना (बहुपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार सुदृढीकरण-TEPC)	३०७११७	४,३२,००	३०,२९	२,३३,७४
नेपाल भारत क्षेत्रीय व्यापार तथा पारवहन आयोजना-आयोजना उपसमन्वय कार्यालय (व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र)	३०७११९	२,७३,९५	४,३०	७,३०

१३. तोकिए वमोजिम अन्य विवरण:

केन्द्रसंग सम्बन्धित सूचनाहरू टेलिफोनबाट मात्र माग भई आएको सरोकारवालाहरूलाई माग वमोजिमको सूचनाहरू टेलिफोनबाट उपलब्ध गराईएको ।

१४. अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा केन्द्रबाट सञ्चालित मुख्य कार्यक्रम

(क) बस्तु विकास तथा उच्चमशिलता, रोजगारी एवं सीपमूलक तालिम

- निर्यातयोग्य वस्तुहरूको उत्पादन, प्रशोधन, गुणस्तर तथा बजारीकरणमा सुधारका लागि सञ्चालित विभिन्न तालिमहरूबाट १८७० जनालाई सीपमूलक तालिम प्रदान गरिएको:
 - ७०० जनालाई तयारी पोशाक,
 - निकासीयोग्य फेल्डजन्य वस्तुको उत्पादकत्व, Capacity Building र बजारीकरण सम्बन्धी ३०० जनालाई १५ दिने तालिम,
 - भुक्तम्पबाट प्रभावित भएका ८ जिल्लाहरूमा छाला जुता, चप्पल, तथा छालाजन्य वस्तु तयारी सम्बन्धी १८० जनालाई ३ महीने तालिम,
 - ४५० जना प्रशिक्षार्थीहरूलाई गलैँचा बुनाई सम्बन्धी तालिम,
 - प्रस्तर मुर्तिकला सम्बन्धी २४ जनालाई ३ महीने तालिम,
 - अपाङ्गता भएका महिलाहरूका लागि फेल्ड, बुनाई र सेनेटरी पेड सम्बन्धी ३५ जनालाई ३ महीने तालिम र २० जनाले रोजगारी प्राप्त गरेको,
 - ढाकाको कपडा सिलाई बुनाई सम्बन्धी ३० जनालाई १ महीने तालिम,
 - परम्परागत गरगहना सम्बन्धी ६० जना कालीगढहरूलाई १ महीने तालिम र तालिम प्राप्त मध्ये ४० जनाले विभिन्न सुनचाँदी पसलमा रोजगारी प्राप्त गरेको,

- निकासीयोग्य चाँदीको गहनाको डिजाइन विकास सम्बन्धी तालीमबाट ६० जना दक्ष जनशक्ती उत्पादन भएको र तालीम प्राप्त प्रशिक्षार्थीहरु मध्ये ३९ जनाले विभिन्न सुनचाँदी पसलमा रोजगारी प्राप्त गरेको,
 - प्राकृतिक रसाको वस्तु विविधीकरण एवं डिजाइन सम्बन्धी १०० जनालाई तालीम प्रदान गरिएकोमा ४० जना प्रशिक्षार्थीहरुले विभिन्न कारखानामा रोजगारी प्राप्त गरेको,
 - हाते कागजबाट उत्पादन हुने वस्तुहरुको विकासका लागि ९० जनालाई १५ दिने तालीम,
 - बासजन्य वस्तुबाट बनेका बास्केट, फोटोफ्रेम, हस्तकलाका आकृती भएका घरेलु वस्तुहरु उत्पादन विकासका लागि ६० जनालाई १५ दिने तालीम,
 - निर्यातयोग्य उच्च गुणस्तरको मह उत्पादन, प्रसोधन तथा प्याकेजिङ सम्बन्धी ६० जनालाई १५ दिने तालीम ।
- (ख) भारत, पाकिस्तान र संयुक्त अरब इमिरेट्समा नेपाली अलैचीको सामुहिक व्यापार चिन्ह (Collective Trade Mark) दर्ता ।
- (ग) साना तथा मझौला उद्यमी व्यवसायीहरुको निकासी सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिमः
- निर्यात कार्यविधि र बजार विश्लेषण
 - ई-कर्मश
 - How to Export to China
- (घ) अन्तराष्ट्रिय सिमापार व्यापारमा लागु हुने निकासी/पैठारी/पारवहन सम्बन्धी सम्पूर्ण कानून, नीति, नियम, प्रकृया, प्रावधान जस्ता सुचनाहरु नियमित तवरले संकलन, प्रशोधन र विश्लेषण गरी Nepal Trade Information Portal मार्फत सरोकारवालाहरुलाई जानकारी,
- (ङ) नेपाली वस्तुहरुलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पहिचान गराई बजार विस्तार एवं विविधिकर निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्य निम्न व्यापार मेला तथा प्रदर्शनीहरुमा सहभागिता गरिएकोः

अन्तराष्ट्रिय व्यापार मेलाहरु

- ढाका अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला-२०१८, बङ्गलादेश,
- मेघा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला -२०१८, कोलकत्ता, भारत,
- टोकियो अन्तर्राष्ट्रिय गिफ्ट शो, २०१८, जापान,
- अन्तर्राष्ट्रिय सर्फेश इभेन्ट, अमेरिका, २०१८,
- डोमोटेक्स २०१८, जर्मनी,
- चिन अन्तर्राष्ट्रिय गलैचा एक्जिजिसन, २०१८, चिन ,
- भियतनाम एक्पो, २०१८ भियतनाम,
- चिन आयात निर्यात मेला, २०१८, ग्वाङ्जो, चिन,
- ग्वाङ्जो एक देशीय व्यापार मेला, चिन,
- ईण्डो नेपाल व्यापार मेला तथा पर्यटन महोत्सव, देहरादुन, भारत

राष्ट्रिय व्यापार मेलाहरु

अन्तर्राष्ट्रिय हस्तकला व्यापार मेला, नेपाल अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेला २०७४, 3rd International Women Trade & Expo 2018, चेम्बर एक्स्पो ।

प्रादेशिक व्यापार मेलाहरु

प्रदेश नं. १ धरान, सुनसरी , प्रदेश नं. २ सप्तरी , प्रदेश नं. ३ चितवन , प्रदेश नं. ४ लेखनाथ, प्रदेश नं. ५ नेपालगञ्ज , प्रदेश नं. ६ सुर्खेत , प्रदेश नं. ७ डोटी

२९ जिल्ला तथा स्थानीय व्यापार मेला तथा महोत्सवहरु आयोजनामा सहयोग

- (च) विराटनगर, विरगञ्ज, भैरहवा, नेपालगञ्ज र काठमाडौंमा DFQF, EXIM Code, G.S.P., Rex System, Customs Export & Import Procedures बारे अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना ।
- (छ) नेपालबाट निर्यात भएका गलैँचा र आयात भएको कच्चा ऊनको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी विभिन्न ११५ वटा संघ/संस्था एवं व्यवसायीहरुलाई माग वमोजिमको तथ्याङ्क उपलब्ध गराईएको ।
- (ज) नेपाली ऊनी गलैँचा र स्वीटरमा प्रयोग हुने कच्चा ऊन अमेरिकी डलर ७६,५५,६१७.९० बराबरको २५,९९,६४९.०० किलो आयातको लागि सिफारिश प्रदान गरिएको ।
- (झ) नेपालको वैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन एवं विश्लेषण गरी सो सम्बन्धी पुस्तकहरु Nepal Foreign Trade Statistic 2073/74 र A Glimpse of Nepal's Foreign Trade 2073/74 प्रकाशन गरिएको साथै सरोकारवालाहरुको माग वमोजिम व्यापार तथ्याङ्कको विवरण उपलब्ध गराईएको ।
- (ञ) व्यापार प्रवर्द्धन र सहजीकरण सम्बन्धी स्मारिका र विभिन्न नेपाली वस्तुहरुको प्रमुख आयातकर्ता १५ देशहरुको Country Profile तयार गरिएको ।

१५. केन्द्रको वेबसाईट र ईमेल:

वेब: <http://www.tepc.gov.np>, www.nepaltradeportal.gov.np

ईमेल: info@tepc.gov.np

१६. केन्द्रको सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाश भएको वा हुने भए सोको विवरण:

- केन्द्रको वेबसाईट
- राष्ट्रिय दैनिक पत्रपत्रिका

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र
पुल्चोक, ललितपुर ।

फोन नं : ५५२५८९८, ५५२५३४८, ५५२५३६२, ५५३२६४२
फ्याक्स नं : ९७७-१-५५२५४६४, पो.ब.नं. ८२५, काठमाडौं
वेभ : www.tepc.gov.np, ईमेल : info@tepc.gov.np